

celo umakniti s svojega mesta, ali — žal! — tudi to nam ni pomagalo. Bojimo se, da se tudi sedanji naš naučni minister Stojanović glede tega v mnogem ne loči od svojih prednikov. Vkljub vsemu pa zaupa naše učiteljstvo v Boga in narodno skupščino in ima vero v pravično pripoznanje svojih pravic. Nadejam se, da vam v prihodnjem pismu sporočim kaj veselega!

M.

Dopisi.

Koroško.

Iz Št. Jakoba v Rožu nam piše prijatelj: Nesramne krivice se godijo koroškim Slovencem vsepovsod. Ne le, da se slovenščina odvrta skoraj iz vseh dvojezičnih šol, ampak nastavljajo se tudi na slovenskih šolah zagrizeni nemškutarji kot nadučitelji. Tak primer nam je Št. Jakob v Rožni dolini, kjer se nahaja petrazredna, edina slovenska šola na Koroškem. Pa tudi ta šola v pravem pomenu ni slovenska, ampak v resnici dvojezična, ker se slovenska mladina nauči tu bolj nemščine, nego na drugih šolah-ponemčevalnicah. To dejstvo pa nadučitelj J. Krebitz ne upošteva; on si želi le utrakvistično, t. j. nemško šolo za slovensko mladež. In čemu li? Ker ga je baje sram, da je nadučitelj slovenski šoli! O, ta uboga duša! Gotovo si je v svesti, da ni vreden mesta nadučitelja na ljudski šoli, ki je osnovana po načelih zdrave in pametne pedagogike. Da se Krebitz s tako pedagogiko ne bavi, priča njegov referat „Pädagogische Suggestion“, ki ga je predaval 3. septembra t. l. na nekem učiteljskem shodu. Gotovo je pokazal, kako se vpihne v nedolžno slovensko mladino nemškutarski dnh, t. j. kako se napravljajo iz Slovencev sovražniki lastne krvi, lastnega naroda!

Da je ta gospod fanatičen nemškutar, dokazuje to-le: Povodom volitve učiteljskega zastopnika v okrajni šolski svet je Krebitz nastopil kot kandidat ter obljubil, ako njega volijo, da bo svobodno in nemško šolo zastopal do skrajnosti! Samo nemške šole bo zastopal, svoje lastne slovenske pa ne! Nesramnost je od značajnega moža, ako se poteza za šolo, ki mu je trn v očesu! Saj je imel prej lepo mesto nadučitelja na 4razrednici v Št. Štefanu ob Zili. Zakaj ni ostal ondi? Mislil je, da bo na mah ugonobil slovensko šolo v Št. Jakobu. Za tega „pedagoga-sugerenta“ sta Komensky in Pestalozzi zaman živela.

Vi, Šentjakobčanje, si pa zapomnite: Branite svojo slovensko in izvrstno šolo tudi do skrajnosti! Kakor hitro bi jo pretvorili v utrakvistično, takoj bi vam poslali par nemških učiteljev, ki bi se drzno vedli med vami, vas s „hajl-klici“ izzivali in vam vaše nadarjene otroke odtujevali!

Književnost in umetnost.

„Zvonček“ ima v zadnji številki to-le vsebino: 1. Moč. E. Gangl. Pesem. — 2. Stara mati. Borisov. Pesem. — 3. Božič gre. Borisov. Pesem. — 4. O svetem letu. Ivo Trošt. Povest. — 5. V spomin na dobo cvetja. Podoba v barvotisku. — 6. Božič. Stepenko. Povest. — 7. Sveti Miklavž. Borisov. Pesem. — 8. Jurij baron Vega. Makso Pirnat. Življenjepis s tremi podobami. — 9. Iz čitanke grofa Leva Nikolajeviča Tolstoga. Solovej. Povesti —

10. Zapuščena. C. Golar. Pesem. 11. — Pripovedka o narprstniku. Minka Pirčeva. Povest. — 12. Kako je bil zajec obsojen na petindvajset. Fr. Črnagoj. Povest. — 13. Pouk in zabava. Aj, na okna . . . A. Kosi. Uglasbena pesem. Novice in rešitev demanta. — 14. Ob sklepu četrtega letnika.

Nova učna knjiga. Naučno ministrstvo je odobrilo knjigo Pavle pl. Renzenbergove „Ženska ročna dela za pouk na ženskih učiteljiščih, III. del.

Vestnik.

Deželno slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani priredi o božiču takoj po predavanju prof. Bežka, dne 27. t. m. učiteljski shod. Edina točka: Klerikalna obstrukcija v deželnem zboru in učiteljstvo, poroča Eng. Gangl. — Tovariši in tovarišice, pridite mnogoštevilno!

Poročila se je učiteljica gđc. Alojzija Bizailova z gosp. Kristijanom Hodnikom v Ilirski Bistrici. Čestitamo!

S shoda v Kranju. Deželni poslanec Ciril Pirc je priredil dne 30. novembra shod v Kranju, kjer je omenil tudi regulacijo učiteljskih plač. Glede te točke je govoril tako: „Končno naj še omenjam, da je zaradi komedije v deželnem zboru ostala nerešena prevažna kulturna zadeva, ki interesira vso deželo. Kranjsko učiteljstvo je sigurno pričakovalo od letošnjega zasedanja, da ga reši iz obupnega gmotnega položaja. Vsak pošten človek mora priznati, da dobivajo učitelji za svoje dobro kulturno delo uprav beraške plače. Glede na to dejstvo je bila narodno-napredna stranka odločno zato, da se sprejme po deželnem predsedniku predloženi načrt, deželnega šolskega sveta, glasom katerega bi se zvišale učiteljske plače za 25% temeljne plače. Glasovali bi bili za ta predlog, če bi bilo prav treba zvišati deželno naklado. Preverjeni smo namreč, da bi ta denar ne bil vržen proč, marveč da ga bi bilo dobilo ljudstvo z velikimi obrestmi nazaj. Klerikalci s svojo obstrukcijo so učiteljstvu požrli opravičene nade, dasiravno so se jim prej dobrikali in jim obljubljali vse mogoče. In da je ironija tem popolnejša, je povedal dr. Šustersič na cerkniškem shodu, da se regulacija učiteljskih plač ne bo izvršila prej, dokler ne bo rešena volilna reforma. Lepa perspektiva se tu odpira učiteljstvu! Pa naravno! Klerikalci niso bili nikdar prijatelji učiteljstva in šole. Šola probuja ljudstvo, in zavednega ljudstva klerikalci ne morejo rabiti v svoje namene. Narodno-napredna stranka, ki teži po splošnem napredku našega naroda, je naravna zaveznica učiteljstva. In prav je imel dr. Tavčar na novomeškem shodu, rekši: „Prej nikake volilne reforme, dokler se ne uredi učiteljske plače“, zakaj z regulacijo učiteljskih plač se bo tudi kranjska šola dvignila na višji nivo. General Montecuccoli je dejal, da je treba za vojskovanje denarja, denarja in zopet denarja, mi slovenski liberalci pa pravimo: za naš boj, za napredek, za boj z uma svetlim mečem potrebujemo šol, šol in zopet šol!“ (Burno pritrdjevanje.) — Na shodu je govoril tudi učitelj g. V. Rus. Njegov govor objavimo prihodnjič doslovno.

Novi krajni šolski nadzorniki v krškem okraju. Pod enakim naslovom smo v zadnji številki povedali, da ni med 30 novimi krajnimi šolskimi nadzorniki v krškem okraju nič manj nego 16 župnikov in kaplanov. „Laibacher Zeitung“ pa javlja v 268. številki, da je imenovan za krajnega šolskega nadzornika v Mokronogu g. Eduard Vencajs, k. k. Steueramtsadjunkt in Nassenfuß. Torej: Mein Liebchen, was willst du noch mehr!

Volilna reforma in reforma učiteljskih plač nista prav v nobeni zvezi. Vendar so s prvo ubili kranjski klerikalci drugo. Kdor zna — pa zua! Bomo jim že posvetili!